Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 20. septembra 2018*

„Pritožba – Konkurenca – Zavrnitev pritožbe s strani Evropske komisije – Neobstoj interesa Evropske unije“

V zadevi C-373/17 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 20. junija 2017,

Agria Polska sp. z o.o. s sedežem v Sosnowiecu (Poljska),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o. s sedežem v Sosnowiecu,

Star Agro Analyse und Handels GmbH s sedežem v Allerheilignu bei Wildon (Avstrija),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH s sedežem v Allerheilignu bei Wildon,

ki jih zastopata P. Graczyk, adwokat, in W. Rocławski, radca prawny,

pritožnice,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata J. Szczodrowski in A. Dawes, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi C. Vajda, predsednik senata, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: poljščina.

Sodbo

1 Družbe Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH (v nadaljevanju: Star Agro) in Agria Beteiligungsgesellschaft mbH s pritožbo predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. maja 2017, Agria Polska in drugi/Komisija (T-480/15, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2017:339), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njihovo tožbo za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2015) 4284 final z dne 19. junija 2015 (zadeva AT.39864 – BASF (prej AGRIA in drugi/BASF in drugi)), s katerim je ta zavrnila njihovo pritožbo v zvezi s kršitvami člena 101 PDEU in/ali člena 102 PDEU, ki naj bi jih domnevno storilo predvsem trinajst podjetij proizvajalcev in distributerjev fitofarmacevtskih sredstev s pomočjo ali posredovanjem štirih poklicnih organizacij in odvetniške pisarne (v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

2 Člen 7 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) določa:

„1. Kadar Komisija na podlagi pritožbe ali po uradni dolžnosti ugotovi, da gre za kršitev člena [101] ali člena [102 PDEU], lahko z odločbo zahteva od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj, da tako kršitev odpravijo. Za ta namen jim lahko naloži vse ravnalne ali strukturne ukrepe, ki so sorazmerni storjeni kršitvi in potrebni za njeno učinkovito odpravo. Strukturne ukrepe lahko odredijo samo, kadar ni na voljo enako učinkovitega ravnalnega ukrepa ali kadar bi bil vsak enako učinkovit ravnalni ukrep za zadevno podjetje bolj obremenilen od strukturnega ukrepa. Če ima Komisija pravni interes, lahko ugotovi kršitev po tem, ko je bila storjena.

2. Pravico vložiti pritožbo za namene iz odstavka 1 imajo fizične ali pravne osebe, ki izkažejo pravni interes, in države članice.“

3 Člen 7 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81), naslovljen „Zavrnitev pritožb“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Kadar Komisija meni, da na podlagi informacij, s katerimi razpolaga, ni zadostne podlage za ukrepanje na podlagi pritožbe, pritožniku sporoči svoje razloge in določi rok, v katerem pritožnik lahko pisno sporoči svoje mnenje. Komisija ni dolžna upoštevati pisnih pripomb, prejetih po izteku tega roka.

2. Če pritožnik sporoči svoje mnenje v roku, ki ga je določila Komisija, in če pisne vloge pritožnika nimajo za posledico različne presoje pritožbe, Komisija z odločbo zavrne pritožbo.“

Dejansko stanje in sporni sklep

4 Dejansko stanje in bistvene elemente spornega sklepa, kot so razvidni iz točk od 1 do 19 izpodbijane sodbe, je za potrebe te zadeve mogoče povzeti, kot sledi v nadaljevanju.

5 Družba Agria Polska je 1. julija 2010 pri Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (urad za varstvo konkurence in potrošnikov, Poljska) (v nadaljevanju: UOKiK) vložila pritožbo (v nadaljevanju: nacionalna pritožba), v kateri je zatrjevala, da je 13 podjetij proizvajalcev in distributerjev fitofarmacevtskih sredstev s pomočjo ali posredovanjem štirih poklicnih organizacij s sedežem

v Belgiji, Nemčiji oziroma na Poljskem ter odvetniške pisarne kršilo Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów (zakon o varstvu konkurence in potrošnikov) z dne 16. februarja 2007 (Dz. U št. 50, postavka 331).

6 Predsednik urada UOKiK je z dopisom z dne 10. avgusta 2010 družbo Agria Polska obvestil, da so se prakse iz nacionalne pritožbe izvajale v letih 2005 in 2006, zato ne morejo biti več predmet preiskave tega urada. V skladu s členom 93 zakona o varstvu konkurence in potrošnikov namreč postopka na področju omejevanja konkurence ni več mogoče začeti po izteku enoletnega roka, ki začne teči od konca leta, v katerem je zadevna kršitev prenehala.

7 Družba Agria Polska je 30. avgusta 2010 pri uradu UOKiK ponovno vložila predlog za začetek postopka preiskave, pri čemer je trdila, da se je nacionalna pritožba nanašala tudi na kršitev pravil konkurenčnega prava Evropske unije.

8 Predsednik urada UOKiK je v dopisu z dne 22. novembra 2010 vztrajal pri svojem stališču in pojasnil, da se enoletni zastaralni rok, določen v poljskem pravu, uporablja, tudi če se predlagana preiskava kršitve nanaša na določbe konkurenčnega prava Unije.

9 Družbe Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro, Agria Beteiligungsgesellschaft in Agro Nova Polska sp. z o.o. so 30. novembra 2010 pri Komisiji v skladu s členom 7 Uredbe št. 1/2003 vložile pritožbo (v nadaljevanju: pritožba). Ta pritožba se je nanašala na iste subjekte kot nacionalna pritožba. Družba Agro Trade Handelsgesellschaft mbH, ki je družba nemškega prava, in družba Cera Chem Sàrl, ki je družba luksemburškega prava, sta se pridružili pritožbi (v nadaljevanju, skupaj z družbami Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro, Agria Beteiligungsgesellschaft in Agro Nova Polska: pritožnice).

10 Pritožba se je nanašala na kršitev člena 101 PDEU. V njej je omenjena tudi kršitev člena 102 PDEU, ki naj bi jo izvršila družba RWA Raiffeisen Ware Austria AG, ki je eden od subjektov, na katere se je nanašala nacionalna pritožba.

11 Pritožnice subjektom iz pritožbe očitajo prakse, ki naj bi se zlasti izvajale v obliki sporazuma in/ali usklajenih ravnanj. Te prakse naj bi zajemale prijave, ki pomenijo zlorabo in ki so jih ti subjekti usklajeno podajali pri avstrijskih in poljskih upravnih in kazenskih organih, da bi vzbudili dvom o zakonitosti poslovnih dejavnosti pritožnic tako glede zahtev, določenih v predpisih, ki se uporabljajo za fitofarmacevtska sredstva, kot glede pogojev izvajanja vzporedne trgovine s takimi sredstvi, tudi na davčni ravni.

12 Ti organi naj bi zoper pritožnice zaradi napačnih, okrnjenih in celo lažnivih izjav, ki so jih podali navedeni subjekti, da bi jih izrinili s trga, neupravičeno izvedli številne upravne nadzore.

13 V teh postopkih naj bi bile pritožnicam naložene globe in zoper njih naj bi bili sprejeti ukrepi prepovedi trženja fitofarmacevtskih sredstev, zaradi česar naj bi nastala velika in težko popravljiva izguba tržnih deležev.

14 Upravne in kazenske sankcije, naložene pritožnicam, naj bi bile v nekaterih primerih pred pristojnimi nacionalnimi sodišči odpravljene ali znižane, kar naj bi dokazovalo nepoštenost in neresničnost izjav subjektov, na katere se nanaša pritožba, ki jih pritožnice opredeljujejo kot „zlonamerne postopke“ v smislu sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 17. julija 1998, ITT Promedia/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183).

15 Komisija je 27. marca 2012 subjektom, na katere se nanaša pritožba, posredovala nezaupno in prečiščeno različico pritožbe, ti pa so v obdobju od aprila do junija 2012 predložili svoja stališča.

16 Ti subjekti so v svojih stališčih izpodbijali predstavitev dejstev v pritožbi in so v glavnem trdili, da so bila različna ukrepanja nekaterih od njih pri nacionalnih upravnih organih ali nacionalnih sodiščih zakonita, zlasti zaradi kršitev njihovih pravic intelektualne in industrijske lastnine ter da bi preprečili oškodovanje svojega ugleda. Prav tako so pojasnili, da njihova dejanja niso bila usklajena in da je to, da so bila ta dejanja izvedena na očitane datume, mogoče pojasniti zlasti z dejstvom, da so se morali v istem časovnem obdobju srečati z nezakonitimi dejavnostmi vzporednih uvoznikov. Tako naj bi bili stiki, ki so bili v tem okviru vzpostavljeni med nekaterimi podjetji proizvajalci in/ali distributerji fitofarmacevtskih sredstev oziroma med zadnjenavedenimi in poklicnimi organizacijami ali tudi z upravnimi organi, kot tudi njihovo sodelovanje pri inšpekcijskih pregledih popolnoma upravičeni. Zato naj s temi legitimni stiki ne bi bilo mogoče dokazati obstoja omejevalnega sporazuma v smislu člena 101 PDEU.

17 Komisija je z dopisom z dne 8. decembra 2014 pritožnice obvestila o svoji nameri zavrniti pritožbo, zlasti zato, ker Unija ni imela zadostnega interesa za nadaljevanje njene obravnave v skladu s členoma 101 ali 102 PDEU.

18 Prvič, Komisija je v utemeljitev svoje začasne analize pojasnila, da je bila verjetnost dokazati kršitev člena 101 in/ali člena 102 PDEU omejena zaradi nezadostnih dokazov, predloženih v utemeljitev pritožbe, in zaradi težav pri dokazovanju obstoja prevladujočega položaja družbe RWA Raiffeisen Ware Austria ali skupnega prevladujočega položaja v tej zadevi ter nato pri dokazovanju zlorabe takega položaja. S tega vidika se po mnenju Komisije sodna praksa, ki izhaja iz sodb z dne 17. julija 1998, ITT Promedia/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183), in z dne 1. julija 2010, AstraZeneca/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), ni mogla uporabiti za položaje, v katerih podjetja nacionalne organe obveščajo o domnevno nezakonitih ravnanjih ali ukrepih drugih podjetij oziroma izvajajo pritiske, da bi se zoper zadnjenavedene izvedli upravni ali kazenski postopki. Drugič, Komisija je menila, da sredstva, potrebna za izvedbo zahtevane preiskave, verjetno ne bi bila sorazmerna glede na omejeno verjetnost ugotovitve obstoja kršitve. Tretjič, Komisija je menila, da so bili v tej fazi nacionalni organi in nacionalna sodišča primernejši za obravnavo vprašanj, navedenih v pritožbi.

19 Upravni odbor družb Agro Trade Handelsgesellschaft in Cera Chem je v stališčih, predloženih 8. januarja 2015, Komisijo v bistvu obvestil, da sta ti družbi umaknili svojo pritožbo. Pojasnil je tudi, da družbe Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro in Agria Beteiligungsgesellschaft izpodbijajo ustavitev postopka v zvezi s pritožbo brez nadaljnjih ukrepov, pri čemer je pojasnil zlasti, da tak pristop močno zmanjšuje njihovo možnost, da pred nacionalnimi sodišči dosežejo povrnitev škode za zadevne kršitve prava Unije, in sicer členov 101 in 102 PDEU.

20 Komisija je s spornim sklepom zavrnila pritožbo in v bistvu ponovila elemente iz začasne analize, navedene v dopisu z dne 8. decembra 2014, pri čemer je vztrajala pri dejstvu, da je imela omejena sredstva in da bi bila v tem primeru poglobljena preiskava, ki bi jo bilo treba opraviti in bi se morebiti nanašala na dejavnosti, ki jih je 18 subjektov iz štirih držav članic izvajalo sedem let, preveč zapletena in zamudna, verjetnost ugotovitve kršitve v tej zadevi pa se je zdela omejena, kar je govorilo v prid temu, da se preiskava ne izvede.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

21 Družbe Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro in Agria Beteiligungsgesellschaft so z vlogo, ki je v sodno tajništvo Splošnega sodišča prispela 19. avgusta 2015, vložile tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa.

22 V utemeljitev svoje tožbe so navedle dva razloga, pri čemer se je prvi nanašal na kršitev pravice do učinkovitega sodnega varstva, kot je določena v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), drugi pa na kršitev členov 101 in 102 PDEU.

23 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo oba tožbena razloga in zato tožbo v celoti zavrnilo.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank v pritožbenem postopku

24 Družbe Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro in Agria Beteiligungsgesellschaft so z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 20. junija 2017, vložile to pritožbo.

25 Družba Star Agro je z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 12. decembra 2017, Sodišče obvestila, da pritožbo umika.

26 Komisija je z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 21. decembra 2017, Sodišče obvestila, da glede tega umika nima nobene pripombe.

27 Družbe Agria Polska, Agria Chemicals Poland in Agria Beteiligungsgesellschaft mbH (v nadaljevanju: pritožnice) Sodišču predlagajo, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi;

– dokončno odloči o zadevi in sporni sklep razglasi za ničen ter

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

28 Komisija Sodišču predlaga, naj:

– pritožbo zavrne in

– pritožnicam naloži plačilo stroškov.

Pritožba

Dopustnost

29 Komisija v bistvu predlaga, naj se vsi pritožbeni razlogi pritožnic ugotovijo za nedopustne. Poudarja, da je imela precejšnje težave pri razumevanju trditev pritožnic, vendar prepušča Sodišču, da presodi o dopustnosti pritožbe v celoti.

30 Pritožnice trdijo, da so pritožba v celoti in vsi njihovi pritožbeni razlogi dopustni.

31 V skladu s členom 256(1), drugi pododstavek, PDEU in členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije je pritožba omejena na pravna vprašanja in mora biti vložena zaradi nepristojnosti Splošnega sodišča, zaradi kršitve postopka pred tem sodiščem, ki škoduje interesom pritožnika, ali ker je to sodišče kršilo zakonodajo Unije.

32 Zato je le Splošno sodišče pristojno za ugotavljanje dejanskega stanja – razen če bi vsebinska nepravilnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene – in presojo predloženih dokazov. Ugotovitev teh dejstev in presoja teh dokazov torej nista, razen v primeru njihovega izkrivljanja, pravno vprašanje, ki je kot tako predmet nadzora Sodišča (sklep z dne 25. marca 2009, Scippacercola in Terezakis/Komisija, C-159/08 P, neobjavljen, EU:C:2009:188, točka 33 in navedena sodna praksa).

33 Poleg tega se v skladu s členom 169(2) Poslovnika Sodišča v okviru navajanih pravnih razlogov in trditev natančno opredelijo izpodbijani deli obrazložitve odločbe Splošnega sodišča. Tako je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso v pritožbi natančno navesti izpodbijane elemente sodbe, katere razveljavitev se predlaga, in pravne argumente, ki ta predlog posebej utemeljujejo, sicer je pritožba oziroma zadevni pritožbeni razlog nedopusten (sodbe z dne 23. aprila 2009, AEPI/Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, točka 25; z dne 19. septembra 2013, EFIM/Komisija, C-56/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:575, točka 21, in z dne 6. junija 2018, Apcoa Parking Holdings/EUIPO, C-32/17 P, neobjavljena, EU:C:2018:396, točka 38).

34 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da pritožba sicer ni bila napisana z želeno jasnostjo in da so v njej trditve, pri katerih so uporabljeni splošni izrazi in ki niso konkretno obrazložene, ter da se v njej izpodbija presoja dejstev.

35 Vendar so v pritožbi kljub tem pomanjkljivostim pri več trditvah opredeljeni grajani elementi izpodbijane sodbe, v njihovo utemeljitev pa so navedeni tudi pravni argumenti.

36 V delu, v katerem Komisija trdi, da pritožnice zgolj ponavljajo trditve, ki so jih navedle pred Splošnim sodiščem, je treba ob upoštevanju navedenega v prejšnji točki ugotoviti, da so v bistvu izpodbijale to, kako je Splošno sodišče razlagalo oziroma uporabilo pravo Unije. V teh okoliščinah se lahko pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, ponovno obravnavajo v pritožbenem postopku. Če namreč pritožnik svoje pritožbe ne bi mogel utemeljiti s pritožbenimi razlogi in trditvami, ki jih je že navajal pred Splošnim sodiščem, bi postopek s pritožbo deloma izgubil smisel (glej v tem smislu sklep z dne 25. marca 2009, Scippacercola in Terezakis/Komisija, C-159/08 P, neobjavljen, EU:C:2009:188, točka 36 in navedena sodna praksa, in sodbo z dne 23. aprila 2009, AEPI/Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, točka 24).

37 Zato ni mogoče šteti, da je pritožba v celoti nedopustna. Dopustnost pritožbenih razlogov in trditev pritožnic se bo torej obravnavala v okviru vsakega posameznega pritožbenega razloga.

Vsebinska presoja

38 Pritožnice v utemeljitev pritožbe navajajo tri razloge. S prvim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče kršilo člena 101 in/ali 102 PDEU v povezavi s členom 7(1) in (2) Uredbe št. 1/2003 ter s členom 7(2) Uredbe št. 773/2004. Z drugim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče poseglo v polni učinek členov 101 in/ali 102 PDEU v povezavi s členom 17(1) PEU in s členom 105 PDEU. S tretjim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče kršilo načelo učinkovitega sodnega varstva, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem in načelo dobrega upravljanja.

Prvi pritožbeni razlog

– Trditve strank

39 Pritožnice s prvim pritožbenim razlogom izpodbijajo ugotovitev Splošnega sodišča, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji okoliščin, ki naj bi vplivale na njeno odločitev o začetku preiskave.

40 Na prvem mestu izpodbijajo točki 46 in 47 izpodbijane sodbe.

41 Splošno sodišče naj bi s tem, da se je v točki 46 navedene sodbe oprlo na pojasnila, ki so jih nekatera podjetja, na katera se nanaša pritožba, predložila v utemeljitev, zakaj so ukrepala istočasno kot pritožnice, napačno uporabilo pravo. Bilo naj bi namreč očitno, da so ta podjetja, da bi zaščitila svoj

pravni interes, ki je zavrnitev pritožbe, predložila pojasnila, s katerimi bi se izpodbila zatrjevana kršitev členov 101 in 102 PDEU. Splošno sodišče naj bi moralo ta pojasnila preučiti ob upoštevanju dokazov, ki so jih predložile pritožnice.

42 Preudarki iz točke 47 izpodbijane sodbe v zvezi s potencialno protikonkurenčnim ciljem ukrepov, ki so jih sprejela podjetja, na katera se nanaša pritožba, naj nikakor ne bi bili v skladu z dejstvi, ki so jih predložile pritožnice. Zato naj ne bi bilo mogoče potrditi, kot je navedeno v točki 44 navedene sodbe, da so imela ta podjetja pravico sprejeti ukrepe, da se inteligentno prilagodijo ugotovljenemu ali pričakovanemu ravnanju konkurentov. V zvezi s tem naj Splošno sodišče ne bi priznalo ustreznega pomena okoliščini, da večina očitkov, ki so jih podala navedena podjetja, ni bila utemeljena in da so bile odločitve, sprejete po nadzorih, izvedenih na njihovo pobudo, odpravljene. Poleg tega naj bi pritožnice v tožbi, ki so jo podale na prvi stopnji, dokazale očitno protikonkurenčni cilj ravnanja, ki je predmet pritožbe.

43 Pritožnice na drugem mestu izpodbijajo način, kako je Splošno sodišče v točkah od 67 do 73 izpodbijane sodbe razlagalo in uporabilo sodno prakso, ki izhaja iz sodb z dne 17. julija 1998, ITT Promedia/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183), in z dne 1. julija 2010, AstraZeneca/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266). Ta sodna praksa, ki se nanaša na člen 102 PDEU, naj bi bila upoštevna tudi v okviru člena 101 PDEU.

44 Prvič, pritožnice trdijo, da so pogoji iz sodbe z dne 17. julija 1998, ITT Promedia/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183), v obravnavanem primeru izpolnjeni. Zadevnih prijav, v katerih so napačne ali zavajajoče informacije, naj namreč ne bi bilo mogoče šteti za ukrep, ki je bil sprejet v dobri veri. Splošno sodišče naj ne bi dovolj upoštevalo okoliščin obravnavanega primera, in sicer z vidika, da so bile te prijave med drugim podane pri nepristojnih organih.

45 Drugič, pritožnice trdijo, da pravna presoja ravnanj, ki se očitajo podjetjem, na katera se nanaša pritožba, ne bi smela biti odvisna od diskrecijske pravice, ki jo imajo nacionalni organi zaradi narave in trajanja ravnanj teh podjetij. V tem okviru grajajo točke 49, 50, 70 in 71 izpodbijane sodbe, Splošnemu sodišču očitajo, da ni dovolj upoštevalo dejanskega stanja zadeve, ter trdijo, da so bili zadevni poljski organi, avstrijska policija in tožilstvo po prijavah dolžni izvesti preiskavo in začeti postopek.

46 Pritožnice na tretjem mestu vztrajajo, da so imele očitane kršitve čezmejno razsežnost, zaradi katere je bila Komisija – v nasprotju z ugotovitvijo Splošnega sodišča v točkah 63 in 64 izpodbijane sodbe – upravičena začeti preiskavo. Te kršitve naj bi se namreč raztezale na ozemlje vsaj štirih držav članic, ne pa zgolj na ozemlje dveh držav članic, kot naj bi napačno razsodilo Splošno sodišče.

47 Poleg tega naj predložitve pritožbe pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco – v nasprotju s tem, kar naj bi izhajalo iz točke 62 izpodbijane sodbe – v skladu s sodno prakso Splošnega sodišča ne bi bilo mogoče šteti za argument, ki govori v prid izključni pristojnosti tega organa. Iz sistematike Uredbe št. 1/2003 naj ne bi bilo mogoče sklepati, da je lahko pristojnost takega organa ovira za to, da Komisija začne postopek, in to še toliko manj, če nacionalni postopek ni bil uveden iz postopkovnih razlogov. V obravnavani zadevi pa naj bi bilo treba pri presoji interesa Unije upoštevati pomen očitanih kršitev, njihov obseg in dolgo trajanje – na kar so pritožnice opozorile v pritožbi, naslovljeni na Komisijo – kot naj bi to izhajalo iz sodbe z dne 23. aprila 2009, AEPI/Komisija (C-425/07 P, EU:C:2009:253, točka 53).

48 Pritožnice na četrtem mestu menijo, da je bilo v točkah 56 in 57 izpodbijane sodbe napačno uporabljeno pravo, ker naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da Komisija ni bila dolžna začeti preiskave niti zaradi obsega zahtevane preiskave niti zaradi razsežnosti ravnanj, ki so zajemala več držav članic. Pritožnice, nasprotno, menijo, da je Komisija zaradi sredstev, ki so potrebna za izvedbo takšne preiskave, najprimernejši organ za pregon storilcev zadevnih kršitev. To naj bi veljalo še toliko bolj zaradi nezadostnosti *private enforcement*.

49 Pritožnice so v prilogi k repliki predložile dva dokumenta, v katerih sta seznam subjektov iz pritožbe in opis dejavnosti, ki so jih ti izvajali v več državah članicah.

50 Komisija predlaga, naj se prvi pritožbeni razlog zavrže kot v bistvenem nedopusten, deloma pa kot brezpredmeten. Poleg tega meni, da sta dokumenta, priložena k repliki, nedopustna.

– *Presoja Sodišča*

51 Pritožnice s prvim pritožbenim razlogom v bistvu izpodbijajo presojo Splošnega sodišča o utemeljenosti ocene Komisije glede interesa Unije za nadaljevanje obravnave zadeve.

52 Najprej je treba ugotoviti, da trditve, s katerimi pritožnice izpodbijajo presojo dejanskega stanja, ki jo je opravilo Splošno sodišče, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 32 te sodbe, niso dopustne, saj pritožnice niso zatrjevale izkrivljanja dejstev in dokazov, ki jih je obravnavalo Splošno sodišče. To velja tudi za trditve, s katerimi se izpodbija presoja iz točke 47 izpodbijane sodbe glede cilja ukrepov, ki so jih sprejeli subjekti, na katere se nanaša pritožba. Prav tako niso dopustne trditve, ki se nanašajo na obseg diskrecijske pravice nacionalnih organov in sodišč, njihovo domnevno nepristojnost in dejstvo, da v nadzorih sprva ni bila ugotovljena nobena nepravilnost. Nazadnje, trditve, s katerimi se izpodbija presoja iz točk 59 in 64 izpodbijane sodbe glede geografskega obsega zatrjevane kršitve, niso dopustne. V teh okoliščinah torej ni treba odločiti o dopustnosti dokumentov, ki so ju pritožnice predložile v prilogi k repliki za ponazoritev zlasti teritorialnega obsega očitanih ravnanj subjektov, na katere se nanaša pritožba.

53 Na prvem mestu, v zvezi z verjetnostjo ugotovitve kršitve členov 101 in 102 PDEU je treba navesti, da je Splošno sodišče – kot ugotavljajo pritožnice – v točki 45 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bilo v elementih iz pritožbe mogoče razbrati indice morebitnega usklajevanja med subjekti, na katere se nanaša pritožba. Vendar pa je Splošno sodišče v točkah 46 in 47 navedene sodbe ugotovilo, da Komisija s tem, da je, prvič, menila, da je s pojasnili, ki so jih podali nekateri od teh subjektov, mogoče upravičiti sočasnost prijav pri pristojnih nacionalnih organih, in da je, drugič, ugotovila, da so ti subjekti lahko legitimno obvestili pristojne nacionalne organe o morebitnih kršitvah veljavnih določb, ki so jih storili njihovi konkurenti, ni storila očitne napake pri presoji.

54 Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče poleg pojasnil, ki so jih podali subjekti, navedeni v pritožbi, skrbno upoštevalo tudi elemente, ki so jih navedle pritožnice.

55 V tem okviru trditev pritožnic, s katero izpodbijajo točko 44 izpodbijane sodbe, temelji na napačni razlagi te točke. Splošno sodišče je namreč v tej točki zgolj navedlo sodno prakso Sodišča, ki pa je ni uporabilo v okoliščinah obravnavanega primera. V delu, v katerem pritožnice Splošnemu sodišču očitajo, da ni upoštevalo, da so nacionalna sodišča po prijavah, ki so jih podali subjekti, na katere se nanaša pritožba, odločbe odpravila, vsekakor zadošča navesti, da je Splošno sodišče v točki 51 izpodbijane sodbe to dejstvo upoštevalo.

56 Na drugem mestu je treba v zvezi z očitano napačno uporabo sodne prakse, ki izhaja iz sodb z dne 17. julija 1998, ITT Promedia/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183), in z dne 1. julija 2010, AstraZeneca/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), v točkah od 67 do 73 izpodbijane sodbe opozoriti, da je Splošno sodišče v točkah od 69 do 71 izpodbijane sodbe ugotovilo, da se v teh sodbah izpodbijajo ravnanja, ki se razlikujejo od ravnanj, ki se očitajo subjektom, na katere se nanaša pritožba, v obravnavanem primeru. Po mnenju Splošnega sodišča nacionalni upravni in sodni organi, na katere so se obrnila podjetja s prevladujočim položajem v zadevah, v katerih sta bili izdani navedeni sodbi, niso imeli diskrecijske pravice glede tega, ali naj zahtevam teh podjetij ugodijo. Kot je razvidno iz točk 49 in 50 izpodbijane sodbe, na katere napotuje točka 71 te sodbe, pa so organi v okoliščinah obravnavane zadeve takšno diskrecijsko pravico imeli.

57 Tako se Splošno sodišče ni izreklo o izpolnjenosti pogojev za uporabo sodne prakse, ki izhaja iz sodb, navedenih v prejšnji točki, ki se po mnenju pritožnic nanašajo na to, da ravnanje, kot so zadevne prijave v obravnavanem primeru, ni bilo storjeno v dobri veri, ampak kot grožnja nasprotni stranki, in da je bilo storjeno v okviru načrta, katerega cilj je bil izločiti konkurenco. Zato je trditev pritožnic, da sta bila navedena pogoja v obravnavanem primeru izpolnjena, brezpredmetna.

58 Poleg tega, tudi če bi se štelo, da pritožnice Splošnemu sodišču očitajo, da je napačno uporabilo pravo, ker je uporabo navedene sodne prakse pogojilo z neobstojem diskrecijske pravice organov in sodišč, na katere so bili naslovljeni zahtevki, njihove trditve ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 33 te sodbe, niso zadostno utemeljene in zato niso dopustne.

59 Na tretjem mestu, kar zadeva trditve v zvezi s pristojnostjo Komisije ob upoštevanju obsega zatrjevane kršitve in predložitve pristojnemu nacionalnemu organu, je treba ugotoviti, da trditev pritožnic, s katero te izpodbijajo točko 62 izpodbijane sodbe, temelji na napačni razlagi te točke. Niti iz navedene točke niti iz te sodbe na splošno ne izhaja, da bi Splošno sodišče menilo, da lahko vložitev pritožbe pri nacionalnem organu za konkurenco in pristojnost tega organa Komisiji prepreči, da začne preiskavo.

60 Drži sicer, kot trdijo pritožnice pred Sodiščem, da je to že razsodilo, da je Komisija pri oceni interesa Unije za začetek preiskave dolžna v vsaki zadevi presoditi težo zatrjevanih kršitev konkurence in trajnost njihovih posledic ter da ta obveznost med drugim pomeni, da Komisija upošteva trajanje in pomen prijavljenih kršitev ter njihov vpliv na položaj konkurence v Uniji (sodba z dne 23. aprila 2009, AEPI/Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, točka 53 in navedena sodna praksa).

61 Vendar se glede na to, da je presoja, ali je pritožba v interesu Unije, odvisna od okoliščin vsakega primera, ne bi smelo omejiti število meril za presojo, ki jih Komisija lahko uporabi, in nasprotno, tudi ni nujno, da Komisija uporabi samo nekatera merila (sodbi z dne 4. marca 1999, Ufex in drugi/Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, točka 79, in z dne 17. maja 2001, IECC/Komisija, C-449/98 P, EU:C:2001:275, točka 46). Ker se lahko dejanske in pravne okoliščine na področju, kot je področje konkurenčnega prava, od primera do primera precej razlikujejo, se lahko uporabijo merila, ki se predhodno še niso uporabila (sodba z dne 4. marca 1999, Ufex in drugi/Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, točka 80), ali pa se pri presoji tega interesa Unije da prednost enemu samemu merilu (sodba z dne 17. maja 2001, IECC/Komisija, C-449/98 P, EU:C:2001:275, točka 47).

62 Vendar pravil iz prejšnje točke ni mogoče izpodbiti z uporabo sodne prakse, na katero se sklicujejo pritožnice in ki je navedena v točki 60 te sodbe ter ki jo je treba razlagati ob upoštevanju posebnih okoliščin, v katerih se je ta sodna praksa izoblikovala (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2013, EFIM/Komisija, C-56/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:575, točka 86).

63 Čeprav pritožnice trdijo, da so upravičeno vložile pritožbo pri Komisiji in da so bile očitane kršitve podane v obdobju sedmih let in so imele čezmejno razsežnost, pa vseeno niso razložile, zakaj naj bi Splošno sodišče – ob upoštevanju okoliščin zadev, v katerih se je ta sodna praksa izoblikovala, in te zadeve – s tem, da je na podlagi navedene sodne prakse zavrnilo njihovo trditev v zvezi z interesom Unije, napačno uporabilo pravo. Iz tega sledi, da je treba trditve, ki so jih pritožnice podale v zvezi s to sodno prakso, zavrniti kot neutemeljene.

64 Na četrtem mestu, trditve pritožnic, ki se nanašajo na to, da je Splošno sodišče v točkah 56 in 57 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da obseg preiskave in razsežnost zadevnih ravnanj ne upravičujeta začetka postopka, je treba zavrniti kot neutemeljene, ker so v nasprotju s sodno prakso, navedeno v točki 61 te sodbe.

65 S temi trditvami se namreč v bistvu ponovno trdi, da je Komisija vedno, kadar se zahtevana preiskava nanaša na ozemlje več držav članic in je ta preiskava povezana z znatnimi sredstvi, dolžna začeti preiskavo, ne da bi se upoštevale vse okoliščine obravnavanega primera in zlasti majhna verjetnost

ugotovitve kršitve pravil konkurenčnega prava Unije. S temi trditvami se torej predlaga, naj se teritorialni obseg in strošek preiskave v nasprotju z navedeno sodno prakso določita kot odločilni merili pri ugotavljanju interesa Unije za začetek preiskave.

66 Zato je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti kot delno nedopusten, delno brezpredmeten in delno neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog

– *Trditve strank*

67 Pritožnice z drugim pritožbenim razlogom izpodbijajo ugotovitev iz točke 83 izpodbijane sodbe, da Komisija ni prezrla polnega učinka členov 101 in 102 PDEU.

68 Na prvem mestu trdijo, da Splošno sodišče ni pripisalo zadostnega pomena vlogi, ki jo ima Komisija, ker mora v skladu s členom 17(1) PEU in členom 105 PDEU nadzirati uporabo členov 101 in 102 PDEU ter zagotoviti njun polni učinek. Menijo, da čeprav ima Komisija pri obravnavanju pritožb diskrecijo, ta ni neomejena. Zlasti naj ta institucija ne bi smela odvzeti polnega učinka členoma 101 in 102 PDEU s tem, da je zavrnila uvedbo preiskave, čeprav so ji pritožnice predložile dejstva in dokaze, ki dokazujejo vsaj možnost kršitve prava Unije, ki se razteza na ozemlje več držav članic, in so jo obvestile o zavrnitvi urada UOKiK, da začne postopek zaradi poteka zastaralnega roka, pri čemer pritožnice zoper to zavrnitev nimajo nobenega pravnega sredstva.

69 V teh okoliščinah naj bi bila trditev iz točke 78 izpodbijane sodbe, da Komisija ni bila dolžna preveriti, ali je imel nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki je predhodno obravnaval podobno pritožbo, institucionalna, finančna in tehnična sredstva, da opravi nalogo, ki mu je zaupana z Uredbo št. 1/2003, v nasprotju s sodbo z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija (T-427/08, EU:T:2010:517, točka 173).

70 Pritožnice v obravnavanem primeru trdijo, da Splošno sodišče ni smelo potrditi zavrnitve pritožbe, glede na to, da se je zadevna kršitev raztezala na ozemlje več držav članic in da pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, niso imele na voljo nobenega učinkovitega varstva. To naj bi veljalo še toliko bolj, ker je lahko nemožnost vložitve pravnega sredstva zoper zavrnitev urada UOKiK, da začne postopek, kot je Komisija priznala na obravnavi pred Splošnim sodiščem, v nasprotju s členoma 101 in 102 PDEU, česar pa naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo.

71 Pritožnice na drugem mestu Splošnemu sodišču očitajo, da je v točki 79 in naslednjih izpodbijane sodbe storilo napake, ki se nanašajo na to, da pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, in nacionalnimi sodišči dejansko niso imele na voljo učinkovitega varstva.

72 Prvič, menijo, da je trditev iz točke 79 navedene sodbe, da jim še vedno ni uspelo dokazati, da urad UOKiK ni imel namena preganjati in učinkovito sankcionirati kršitev členov 101 in 102 PDEU, ob upoštevanju dokazov, ki so jih predložile pred Splošnim sodiščem, nerazumljiva. Nesporno naj bi bilo, da urad UOKiK zaradi zastaranja ni opravil vsebinske presoje pritožbe.

73 Drugič, Splošno sodišče naj bi se v točki 80 in naslednjih izpodbijane sodbe oprlo na teoretično možnost vložitve tožbe za povračilo škode, nastale zaradi ravnanja, ki je v nasprotju s členoma 101 in 102 PDEU, pred nacionalnimi sodišči. Zato naj ne bi opravilo skrbne analize dejanskih možnosti pritožnic za vložitev take tožbe. V praksi naj take tožbe namreč ne bi bilo mogoče vložiti zaradi postopkovnih in institucionalnih razlogov, in sicer ker so mehanizmi za prenos Direktive 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o nekaterih pravilih, ki urejajo odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava držav članic in Evropske unije (UL 2014, L 349, str. 1) v nacionalno pravo šele v fazi oblikovanja. Tako Komisija kot Splošno sodišče naj bi se že dolgo zavedala neučinkovitosti *private enforcement*.

74 Pritožnice menijo, da Splošno sodišče v teh okoliščinah ni smelo potrditi zavrnitve Komisije, da začne preiskavo, kljub očitnemu obstoju okoliščin, ki kažejo na nujnost uporabe konkurenčnega prava Unije.

75 Komisija odgovarja, da je drugi pritožbeni razlog nedopusten ter hkrati delno brezpredmeten in delno neutemeljen.

– *Presoja Sodišča*

76 Splošno sodišče je v točki 83 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da tudi v okoliščinah, v katerih je nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v tej zadevi urad UOKiK, zavrnil nacionalno pritožbo iz razloga, povezanega z nacionalnim predpisom o zastaranju, in tudi če bi morebitna preiskava Komisije v okviru tožb, vloženih pri nacionalnih sodiščih, potencialno lahko zmanjšala dokazno breme pritožnic, se členoma 101 in 102 PDEU z zavrnitvijo Komisije, da začne preiskavo, ni moglo odvzeti polnega učinka.

77 Pritožnice z drugim pritožbenim razlogom v bistvu trdijo, da je ta ugotovitev Splošnega sodišča v nasprotju s polnim učinkom teh členov. V zvezi s tem iz pisanj pritožnic v bistvu izhaja, da menijo, da bi morala Komisija, katere poslanstvo je zagotoviti spoštovanje navedenih členov, začeti preiskavo iz treh razlogov.

78 Prvič, pritožnice trdijo, da so predložile dokaze o verjetnosti kršitve členov 101 in 102 PDEU, ki se je raztezala na ozemlje več držav članic.

79 Ta trditev temelji na dejanski predpostavki, ki jo je Splošno sodišče omajalo in jo je zato treba zavrniti. Splošno sodišče je namreč v točkah 53 in 54 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisija s tem, da je menila, da je bila verjetnost ugotovitve kršitve ob upoštevanju dokazov, ki so ji bili predloženi, majhna, ni storila očitne napake pri presoji. Dalje je v točkah 63 in 64 te sodbe ugotovilo, da se je kršitev raztezala predvsem na ozemlje dveh držav članic.

80 Tudi če bi se očitane kršitve – kot trdijo pritožnice – raztezale na ozemlje več držav članic, je treba vsekakor ugotoviti, da je njihova trditev v nasprotju z ustaljeno sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 61 te sodbe. V tej trditvi je namreč ponovno izraženo, da bi Komisija morala začeti preiskavo že zgolj zato, ker so zatrjevane kršitve zadevale več držav članic, sicer bi kršila polni učinek členov 101 in 102 PDEU.

81 Drugič, pritožnice trdijo, da na nacionalni ravni ne bi mogle biti deležne učinkovitega varstva, saj je urad UOKiK z odločbo, ki je ni bilo mogoče izpodbijati, zavrnil začetek postopka zaradi poteka zastaralnega roka, in da bi morala Komisija vnaprej preveriti, ali lahko nacionalni organi zadovoljivo zaščitijo njihove pravice.

82 V zvezi s tem je iz točk 77 in 79 izpodbijane sodbe razvidno, da je urad UOKiK svojo odločitev, da ne obravnava nacionalne pritožbe – kot so v pisnih stališčih pred Sodiščem potrdile tudi pritožnice – oprl na potek zastaralnega roka, pri čemer pritožnice niso dokazale, da je bilo to v nasprotju s pravom Unije, in da uradu UOKiK niso predložile v presojo dejanskih elementov, ki se nanašajo na obdobje po letu 2008. Iz tega sledi, da pritožnice niso dokazale, zakaj pred nacionalnimi organi niso mogle doseči spoštovanja členov 101 in 102 PDEU. Nasprotno, nemožnost, ki jo zatrjujejo, da bi dosegle spoštovanje členov 101 in 102 PDEU pri uradu UOKiK, je nastala, ker niso bile dovolj skrbne.

83 Poleg tega imajo pritožnice v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, na katero je Splošno sodišče pravilno opozorilo v točkah od 80 do 82 in 84 izpodbijane sodbe, možnost, da pred nacionalnimi sodišči vložijo tožbe za povrnitev škode, ki naj bi jim nastala zaradi ravnanj, ki so predmet pritožbe, da bi dosegle spoštovanje členov 101 in 102 PDEU ter uveljavile pravice, ki jih imajo na podlagi teh določb pred nacionalnim sodiščem, zlasti kadar se Komisija odloči, da njihovi pritožbi ne bo ugodila.

84 V teh okoliščinah in tudi ob predpostavki, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo in ni upoštevalo svoje sodne prakse, ko je v točki 78 izpodbijane sodbe presodilo, da zahteva po učinkovitosti Komisije ne zavezuje, da – kadar ugotovi neobstoj interesa Unije za začetek preiskave – preveri, ali ima nacionalni organ, pristojen za konkurenco, institucionalna, finančna in tehnična sredstva, da opravi nalogo, ki mu je zaupana z Uredbo št. 1/2003, bi bila taka napačna uporaba vsekakor brezpredmetna. Zato ni treba podati vsebinske presoje o trditvi, ki se nanaša na navedeno točko 78.

85 Prav tako je brezpredmetna trditev, da naj bi Splošno sodišče v točki 79 izpodbijane sodbe napačno presodilo, da urad UOKiK ni imel namena obravnavati in učinkovito sankcionirati kršitev členov 101 in 102 PDEU, saj se s to trditvijo prereka le dodatni razlog iz navedene sodbe.

86 Tretjič, pritožnice menijo, da možnost vložiti odškodninsko tožbo pred nacionalnimi sodišči ni učinkovita in da bi Splošno sodišče kljub temu moralo analizirati dejanske možnosti, ki so jih imele, da se obrnejo na ta sodišča.

87 Kot je določeno v členu 19(1), drugi pododstavek, PEU, morajo države članice vzpostaviti pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, točka 34), in ni Komisija tista, ki mora z izvedbo preiskave, s katero so povezani visoki stroški – in to kljub majhni verjetnosti ugotovitve kršitev členov 101 in 102 PDEU – omiliti morebitne pomanjkljivosti pravnega varstva na nacionalni ravni.

88 Torej je treba trditve pritožnic, ki se nanašajo na domnevne pravne praznine v sodnem varstvu pred nacionalnimi sodišči, zavrniti kot neutemeljene.

89 Zato je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot delno brezpredmeten in delno neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog

– *Trditve strank*

90 Pritožnice s tretjim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče s tem, da je njihovo tožbo zavrnilo in potrdilo sporni sklep, ne da bi zadevo celovito vsebinsko preučilo, kršilo načelo učinkovitega sodnega varstva, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem in načelo dobrega upravljanja.

91 V zvezi s tem, najprej, ponavljajo svoje stališče, ki so ga podale v okviru drugega pritožbenega razloga glede neobstoja učinkovitega sodnega varstva na nacionalni ravni. Prvič, zoper odločitev urada UOKiK, da postopka zaradi zastaranja ne začne, naj v skladu s sodno prakso Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče, Poljska) ne bi bilo mogoče vložiti pravnega sredstva. Komisija naj bi na obravnavi pred Splošnim sodiščem priznala, da ni izključeno, da bi bila lahko ta sodna praksa v nasprotju s členoma 101 in 102 PDEU. Drugič, postopki *private enforcement* naj ne bi bili učinkoviti. Iz tega naj bi sledilo, da je bila v točki 99 izpodbijane sodbe podana kršitev načela učinkovitega sodnega varstva.

92 Dalje, pritožnice menijo, da je Splošno sodišče napačno opustilo vsebinsko presojo njihovega ničnostnega razloga, ki se nanaša na izgubo pravice do učinkovitega pravnega sredstva. Splošno sodišče naj bi tako v točki 93 izpodbijane sodbe potrdilo, da imajo pritožnice na voljo pravno sredstvo zoper zavrnitev njihove pritožbe. Njihov tožbeni razlog pred Splošnim sodiščem pa naj bi se nanašal na to, da ker Komisija ni sprejela vsebinske odločitve na podlagi člena 7 Uredbe 1/2003, niso imele možnosti, da bi tako odločitev Komisije predložile v sodni nadzor glede obstoja kršitve členov 101 in/ali 102 PDEU v obravnavanem primeru. Splošno sodišče naj bi zgolj preizkusilo utemeljenost

spornega sklepa z vidika spoštovanja zahtev po jasnosti in natančnosti, kot naj bi bilo to razvidno iz točke 38 izpodbijane sodbe. S takim preizkusom pa naj se ne bi zagotovila pravica do učinkovitega sodnega varstva in do učinkovitega pravnega sredstva v smislu člena 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, in člena 47 Listine.

93 Nazadnje, pritožnice trdijo, da Splošno sodišče ni upoštevalo obveznosti Komisije, da zadevo v skladu s členom 41 Listine obravnava v razumnem roku.

94 Komisija odgovarja, da je tretji pritožbeni razlog hkrati nedopusten in neutemeljen.

– *Presoja Sodišča*

95 Prvič, trditve pritožnic, ki se nanašajo na domnevno nezadostnost varstva pred nacionalnimi sodišči, je treba zavrniti iz razlogov, navedenih v točki 87 te sodbe.

96 Drugič, ugotoviti je treba, da je Splošno sodišče – v nasprotju s tem, kar navajajo pritožnice – v točkah od 93 do 95 izpodbijane sodbe skrbno odgovorilo na njihovo trditev, da je to, da Komisija ni sprejela vsebinske odločitve o obstoju kršitve členov 101 in 102 PDEU, poseglo v njihovo pravico do učinkovitega sodnega varstva.

97 Splošno sodišče je te trditve zavrnilo, ne da bi napačno uporabilo pravo. Kot je namreč Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 94 izpodbijane sodbe, člen 7 Uredbe št. 1/2003 pritožniku ne daje pravice od Komisije zahtevati, da sprejme dokončno odločitev glede obstoja ali neobstoja zatrjevane kršitve (glej v tem smislu sodbo z dne 4. marca 1999, Ufex in drugi/Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, točko 87, in sklep z dne 31. marca 2011, EMC Development/Komisija, C-367/10 P, neobjavljen, EU:C:2011:203, točka 73).

98 Zato Splošno sodišče s tem, da ni vsebinsko odločilo o obstoju kršitve, ki se je zatrjevala v pritožbi, ni napačno uporabilo prava.

99 Tretjič, v zvezi s trditvijo pritožnic o trajanju postopka pred Komisijo je treba spomniti, da glede na to, da je pristojnost Sodišča v okviru pritožbe omejena na presojo pravnih ugotovitev o razlogih in trditvah, o katerih se je razpravljalo na prvi stopnji, stranka trditve, ki je ni podala pred Splošnim sodiščem, ne more prvič navesti pred Sodiščem (glej v tem smislu sodbo z dne 8. novembra 2016, BSH/EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, točka 43, in z dne 13. decembra 2017, Telefónica/Komisija, C-487/16 P, neobjavljena, EU:C:2017:961, točka 84).

100 V tem primeru pa je iz točke 22 izpodbijane sodbe razvidno, da so pritožnice trditev glede trajanja upravnega postopka pred Komisijo – česar pred Sodiščem ne prerekajo – podale šele na obravnavi pred Splošnim sodiščem, pri čemer so v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča pojasnile, da ne nameravajo podati novega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela razumnega roka.

101 Pritožnice torej pred Sodiščem ne morejo izpodbijati trajanja upravnega postopka pred Komisijo.

102 Poleg tega pritožnice napačno trdijo, da bi moralo Splošno sodišče po uradni dolžnosti preveriti trajanje tega postopka (glej po analogiji sklep z dne 13. decembra 2000, SGA/Komisija, C-39/00 P, EU:C:2000:685, točka 45).

103 Zato je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti kot delno nedopusten in delno neutemeljen.

104 Ker nobenemu od pritožbenih razlogov, ki so jih pritožnice podale v utemeljitev svoje pritožbe, ni bilo ugodeno, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

105 Člen 184(2) Poslovnika določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. Člen 138(1) Poslovnika, ki se v skladu z njegovim členom 184(1) uporablja v pritožbenem postopku, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

106 Ker je Komisija predlagala, naj se plačilo stroškov naloži pritožnicam, in ker te s pritožbo niso uspele, se jim naloži, da poleg svojih stroškov nosijo tudi stroške Komisije.

107 Vendar se v skladu s členom 141(1) in členom 184(1) Poslovnika plačilo stroškov naloži stranki, ki umakne tožbo ali predlog, če nasprotna stranka to predlaga v stališčih glede umika. Na podlagi povezanih določb člena 141(4) in člena 184(1) Poslovnika nosi vsaka stranka svoje stroške, če o stroških ni nobenega predloga.

108 V obravnavanem primeru je treba odločiti, da družba Star Agro nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**

2. **Družbam Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o. in Agria Beteiligungsgesellschaft mbH se naloži, da poleg svojih stroškov plačajo tudi stroške, ki so nastali Evropski komisiji.**

3. **Družba Star Agro Analyse und Handels GmbH nosi svoje stroške.**

Podpisi